

דף ו.

עין משפט א.

או"ח סימן צ סעיף ט

י. ישתדל אדם להתפלל בבהכנ"ס עם הצבור^ב, ואם הוא אנוס שאינו יכול לבא לבהכנ"ס יכוין להתפלל בשעה שהצבור מתפללין.
וכן אם נאנס ולא התפלל בשעה שהתפלל הצבור מ"מ יתפלל ביחיד בבהכנ"ס^ל.

כ. אמרו בגמ' ברכות דף ז' איזהו עת רצון זה בשעה שהצבור מתפללין.
ל. א"ר יוחנן אין תפלתו של אדם נשמעת אלא בבכנ"ס משום שהמקום קבוע ומיוחד לתפלת הצבור, כה"ח אות נ"א. ובתפלת צבור אפי' יש בהן חוטאין אין הקב"ה מואס בתפילתן של רבים.
ו. יש לזהר היכא דאפשר שלא לעמוד בתפלה במחיצת אדם רשע שאז יבא לידי הרהורים רעים ושכינה מתרחקת ממנו. כה"ח אות נ"ג.
ז. ואם יש בלבול בבכנ"ס ברוב עם ואין אדם שומע קריאת התורה ולא תפלה כתב הרדב"ז בסי' י"ח דעדיף שיתפלל בביתו בעשרה, כה"ח אות נ"ד.
ח. זקן שקשה לו היציאה לבהכנ"ס בימי הקור והגשם מותר לו להתפלל ביחיד בביתו, כה"ח אות נ"ו.
ט. ושלש תפילות נשמעות, א'. תפילת יחיד בדמעות בכל יום, ב'. תפילת יחיד בין ר"ה ליוה"כ, ג'. תפלת צבור בכל יום.
י. וכל מי שבוכה בתפלתו הכוכבים ומזלות בוכים עמו ותפלתו נשמעת.
יא. וז"ל השל"ה, דמ"ש חז"ל דאין הקב"ה מואס בתפילתן של רבים והרי עינינו רואות שבכל יום מתפללים על הגאולה וכו', ועדיין לא נושענו, ותירץ שבכל יום ישנה גאולה שאנחנו קיימים ככבשה בין שבעים זאבים, ובכל יום עומדים עלינו לכלותינו והקב"ה מצילנו מידם.
יב. ועוד י"ל דלעולם תפלת הצבור נשמעת אבל לא תעשה פרי עד עת יבא הקץ, כה"ח שם.
יג. אם אדם אנוס שאם יתפלל עם הצבור יהיה לו מניעת ריוח יתפלל עם הצבור, אבל אם יהיה לו הפסד ממש ולא רק מניעת ריוח יכול להתפלל ביחיד, שם אות ס"א.
יד. ואם נאנס ולא בא להתפלל בבהכנ"ס יכוין לזמן שהצבור מתפללין, וגם אם הצבור מתפללין חזרת הש"ץ הוי תפלה עם הצבור כיון שתפלת החזרה היא עבור כל הצבור, ואף שהיום כולם בקיאים מ"מ ע"פ האר"י ז"ל החזרה צריכה לציבור. כה"ח אות ס"ג.
טו. בשעה שהצבור מתפלל שחרית והיחיד מתפלל מוסף לא הוי כתפלה בשעה שהצבור מתפללין, מ"א ס"ק י"ז.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

דף ו:

עין משפט א.

או"ח סימן צ סעיף יט

יט. כ. יקבע מקום לתפלתו, שלא ישנהו מ' אם לא לצורך, וגם בבכנ"ס עצמה שקבע להתפלל שם צריך שיהיה לו מקום קבוע.¹

עין משפט ב.ג.

או"ח סימן צ סעיף יב

יב. יג. מצוה לרוץ לבהכנ"ס² או לכל דבר מצוה אפי' בשבת שאסור לפסוע פסיעה גסה, אבל היוצא מבהכנ"ס אסור לו לרוץ.

או"ח סימן שא סעיף א

א. אין לרוץ³ בשבת אלא לדבר מצוה⁴.

מ. ברכות ו' ע"ב, אמר ר' חלבו כל הקובע מקום לתפלתו א"א בעזרו, והטעם דתפלה במקום קרבן כמ"ש בסי' צ"ח סעיף ד' וא"כ צריך שתהיה דוגמת קרבן בכוונה ובמקום קבוע.

ו. וכל הקובע מקום לתפלתו זוכה שלא יגלה ממקומו ויהיה תמיד שוכן במקומו, כה"ח אות קי"ז.

נ. ואפי' בביתו יקבע מקום שלא יבלבלוהו בני הבית, מ"א ס"ק ל"ג, ואם ישנם דברים שטורדים אותו במקומו ישנה בכה"ג מקומו. ובכה"ח אות ק"כ הביא דמי שאינו קובע מקום לתפלתו המשחיתים שנבראו מטיפות קרי של אדם באים וחוטפים אותה תפלה לפרנסתם ומזונותיהם.

ז. גם אין ראוי לאדם שאינו ת"ח ובעל מצות כרמון לקבוע מקום תוך ד' אמות להיכל לבהכנ"ס, שם אות קכ"ב.

ח. ותוך ד' אמות נחשב למקום קבוע ומקום אחד דא"א לצמצם, מ"א ס"ק ל"ד.

ס. וברחוב עכו"ם לא ירוץ אלא יזרו עצמו, יש אומרים שעיקר המצוה לרוץ בסמוך לבכנ"ס. וכשיגיע לבהכנ"ס עצמו אסור לרוץ שנאמר "בבית אלהים נהלך ברגש", מ"א ס"ק כ"ד.

ע. שבת קי"ג, דכתיב "אם תשיב משבת רגלך" ודרשו חז"ל שלא יהיה הלוכך בשבת כיום חול.

ו. וגם בחול אסורה פסיעה גסה שנוטלת אחת מת"ק ממאור עיניו.

ז. וכתב המהרש"א שם א"כ מה בין שבת לחול בשניהם אסור, ותירק דבחול אין איסור אלא מזיק למאור עיניו ונוסף בשבת שיש גם איסור, כה"ח אות ב'. ועוד שבחול יש תקנה ע"י קידוש והבדלה, אבל בשבת אסור, כה"ח אות ו'.

פ. דכתיב אחרי ה' ילכו כאריה ישאג כלומר כדרך שאדם בורח מפני האריה כך ירוץ אחרי מצות ה'.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

הגה: אסור לפסוע פסיעה גסה יותר מאמה ^א אפי' בחול אם אפשר לו בפחות.

עין משפט ד. יו"ד סימן שמד סעיף א

א. מצוה גדולה להספיד על המת כראוי. ומצותו שירים קולו לומר עליו דברים המשברים את הלב ^ב כדי להרבות עליו בבכיה. ויש להזכיר שבחו אבל אסור להפליג יותר מדאי ^ג אלא מזכירין המידות הטובות שבו ומוסיפין בהם קצת ^ד רק שלא יפליג, ואם לא היו בו מדות טובות כלל לא יזכיר עליו.

עין משפט ה. או"ח סימן צ סעיף ז

ח. לא יתפלל אחורי בהכנ"ס ^ה אם אינו מחזיר פניו לבהכנ"ס, ואחרי בהכנ"ס היינו הצד שהפתח פתוח בו והוא היפך הצד שפונים המתפללים אליו, ויש מפרשים להיפך, וראוי לחוש לדברי שניהם ^ו. גם כשמתפלל בצדדים יש להחמיר להחזיר פניו לבהכנ"ס ^ז.

ואם הוא נמצא בביתו וכותל מפריד בינו ובין בהכנ"ס ועומד ומתפלל כנגד א"י ואחריו לכותל בהכנ"ס מותר שאינו ניכר שמחזיר פניו

צ. והיינו שיהיה חצי אמה בין רגל לרגל וכף רגל הוא ג"כ חצי אמה כמ"ש בסי' שצ"ז סעיף ג' בשם מהרי"ו, מ"א ס"ק ב'. וכף רגל הוא חצי אמה היינו עם המנעל, כה"ח אות ה'. מ"מ לדבר מצוה מותר לפסוע פסיעה גסה גם בשבת, כה"ח אות ז'.

ק. מברייתא שבת ק"ה ע"ב. ובברכות דף ו' ע"ב מרב ששת וכפי' רש"י.

ר. מברייתא באבל רבתי.

ש. ואין כאן דברי שקר שגם אם היה בא לידו במעשה הצדקה דבר שיש בו צורך יותר קצת ודאי היה עושה. ט"ז ס"ק א'.

ת. דין זה אפי' בשעה שאין הצבור מתפללין שם, ויש חולקים שאין דין זה אמור אלא כשמתפללין הקהל תפילת י"ח, ולדינא יש להחמיר, כה"ח אות ל"ה. ומ"מ אם עבר והתפלל אפי' במקרה שנקרא רשע כגון מחוץ לבית הכנסת וגם נגד הרוח שכולם מתפללים אינו חוזר ומתפלל, ועיין בכה"ח אות ל"ו.

א. היינו שלא יתפלל אלא לצד שהצבור מתפלל וגם יחזיר פניו לבהכנ"ס, מ"א ס"ק י', ולכתחלה צריך להתפלל דוקא בבהכנ"ס, שם אות ל"ז.

ו. ואם עומד בבהכנ"ס והופך פניו ממש מהציבור אע"פ שאין ראוי לעשות כן אינו נקרא רשע, מ"מ אם התחיל כך יהפוך פניו לצד הקהל, שם אות ל"ח.

ב. אף שנמצא שאינו מתפלל לרוח שהציבור מתפללים אין לחוש כיון שאינו מתפלל היפך ממה שמתפללין הקהל, מ"א ס"ק י"א, מביי מרבינו יונה.

מבהכנ"ס א.

א. עיין בכה"ח אות מ"א שהביא מפאר הדור דידוע שכל החצירות הסמוכות לבהכנ"ס העם מתפללים שם לכל רוח שתהיה כנגד א"י וכן פסק הלבוש.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאחד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרם בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com